

Az autóversenyző kettétört álma

Kesjár Csaba lehetett volna az első magyar a Forma-1-ben

• Több mint három évtizeddel halála után is sokan emlékeznek az egykori tinibálványra, aki különös módon nem egy rockzenész vagy filmsztár volt, hanem autóversenyző. Kesjár Csaba lehetett volna az első magyar, aki Formula-1-ben szerepel, de a sors másként akarta.

NÁNÓ CSABA

Az autóversenyzés sosem volt és nem is lesz kimondottan egy életbiztosítás, de az egyre biztonságosabb pályákon manapság szerencsére ritkán fordulnak elő halálos kimenetelű balesetek. A Formula-1 utolsó áldozata a 25 esztendő, francia Max Bianchi volt, aki 2015 nyarán a Japán Nagydíjon életveszélyes sérüléseket szenvedett, miután a vizes aszfalról lecsúszva az Adrian Sutil autóját mentő darunak csapódott. A kómából sosem ébredt fel, és végül 285 napnyi küzdelem után elhunyt. Ayrton Senna 1994-es balesete óta ő volt az első pilóta, aki versenyhétvégén szerzett sérülései következtében halt meg.

A sportág kedvelői számára köztudomású, hogy Baumgartner Zsolt a Formula-1-es világbajnokság történelmének eddigi egyetlen magyar versenyzője és pontszerzője. Ám az ő sikerét megelőzte egy olyan fiatal ténykedése, aki a szakértők szerint évtizedekkel korábban bekerülhetett volna az elitek mezőnyébe. Ezt a sportembert Kesjár Csabának hívták, és felmenői által volt némi kötődése Erdélyhez is. Az élet úgy hozta, hogy gyerekkorunkban néhány napot eltölthettünk egymás társaságában.

Temesvári nyár

A legidősebbik Kesjár János, a magyarországi és európai motoros versenyeik legendás alakja az első világháborúban bevonult vörös katonának, emiatt később bujkálnia kellett, végül Temesváron kötött ki. Itt kezdett motorozni, versenyezni, és mivel atyai nagyapám is több sportot űzött, nem csoda, hogy útjaik keresztezték egymást. Civilben mindketten céhfestők voltak, művészeltek, egy újabb ok, amiért életük végéig barátok maradtak. Kesjár végül visszament Budapestre, előbb csak versenyezni, majd vissza is telepedett. Nagyapámék követték őket, a második világháború kezdete körül már együtt birtokoltak egy jól menő címfestő és autófényező műhelyt Pesten, valahol a Ferenciek tere környékén. Aztán nagyapát el-

A magyarok reménysége, Kesjár Csaba édesapjával, Jánossal

ARCHÍV FELVÉTELEK

Kesjár Csaba

Budapesten született 1962. február 9-én. A Budapesti Műszaki Egyetemen gépészmérnöki oklevelet szerzett. 1977-től 1981-ig gokartozott, 1982-ben autóversenyzői igazolványt szerzett. Autóversenyzőként 1985-ben abszolút magyar bajnok, 1986-ban hegyi bajnok lett. Formula Easter és Formula Ford kategóriákban többszörös magyar és osztrák bajnok volt. 1987-től 1988-ig a német Formula-3 bajnokságban versenyzett.

Kesjár Csaba, a magyar autósport legnagyobb reménysége mindössze 26 évet élt. Egy ország siratta: a kiskirálok a példaképüket, a tinilányok a titkos szerelmüket, aki szobájuk faláról, a Pajtás újság poszteréről nézett vissza rájuk. Kesjár Csaba egyike volt a korszak igazi sztárjainak.

1993-ban Budapesten jártam, és felkerestem édesapját, akin látszott, hogy öt évvel fia halála után sem tudta feldolgozni a történeteket. Nem beszélt a balesetről, csupán egy könyvet nyomott búcsúzásra a kezembe (Harle Tamás: Az utolsó 26 óra), amiben részletesen leírják a tragédiát, csak az okát nem tudja senki sem megmagyarázni. Kesjár Csaba édesapja úgy halt meg 2007-ben, hogy még mindig nem tudta, miért kellett 19 évvel azelőtt eltemetnie fiát...

Kesjár Csaba 1987-ben a Zakspeed csapat Formula-1-es autójában

vitték katonának, majd egy ukrainai lágérben kötött ki. Miután hazajött, családotól visszaköltözött Temesvárra, de Kesjárékkal a barátság továbbra is megmaradt, ha nagyszüleit Budapestre utaztak, rendszerint náluk húzták meg magukat.

A hetvenes évek elejének egyik nyarán legidősebb Kesjár János az unokájával, Csabával érkezett Temesvárra. Én is ott nyaraltam nagyszüleimnél, és a sportszeretet hamar összehozta minket. Úszni jártunk – Csaba akkoriban épp vízilabdázott –, rúgtuk a labdát, és hamar kiderült, hogy újdonsült barátom mindenféle sportban jobb, mint én.

Egy kedves emlék maradt még arról a nyárról, bár akkor ez egyáltalán nem tűnt viccesnek. Az öreg Kesjár ugyanis valamiért elhatározta, hogy unokája mellett engem is megnevel a Temesváron töltött közös vakációnk alatt. Nagyhangú, jópofa, de igen szigorú ember volt. A „nevelés” általában az asztal mellett zajlott, ha valamihez nem úgy nyúltunk, mint az a nagykönyvben meg van írva, hatalmasakat csapott a kezünkre egy fakanállal. Ettől persze senki nem tanul meg enni, de a fájdalom tűrésének elsajátítására hasznos leckék voltak. Ugyanis egy mukkot sem volt szabad szólani, ha felszisszentünk, duplán kaptunk kézfejünkre.

A végzetes nap

Évek teltek el a temesvári nyár után, Csaba átnyergelt a motoros sportokra – ez hozta meg számára a dicsőséget, és ez okozta a vesztét is. Előbb gokartozott, majd autóversenyzői igazolványt szerzett, többszörös magyar

bajnok lett. A szakemberek tervei szerint ő lett volna a Formula-1 kategóriában versenyző első magyar. Ugyanakkor ő volt az első magyar, aki Formula-1-es autót vezetett, ugyanis az 1987-es Magyar Nagydíj hétvégéjén tesztelhette a Zakspeed csapat autóját.

Amikor a Schübel-istálló a Formula-3-ba repítette, Csaba szerény maradt: „Nekem még itt is rengeteget kell tanulnom”. Akkoriban egy ország bízott benne, hogy ő lehet az első magyar Formula-1-es pilóta. Az álmokat egy baleset törte ketté, amelyben Kesjár Csaba életét veszítette. A tragédia a nürnbergi Norisringen történt 1988. június 24-

én, amikor az edzés utolsó körében vélhetően elfolyt autójából a fékolyadék, és így már nem tudta megállítani a több mint 200 km/órával haladó versenyautót. Amennyire rekonstruálni lehetett a történeteket, az autó gyakorlatilag alagutat fúrt a szalagkorlát egymáshoz rögzített felső és alsó íve közé. A fél percen belül odaérkezett mentősök egy hihetetlenül összeroncsolódott autót láttak, az alkatrészek szanaszét heverték. Csaba ekkor már bukósisak nélkül feküdt a földön, az orrától lefelé külsőleg teljesen sértetlennek látszott. Szerelme, Imola az elsők között érkezett a helyszínre, de nem engedték az autóröncs közelébe.

